

Unirea

201—205

Biblioteca „Universității”

Cluj

ABONAMENTUL

Pe un an . . . 150 Lei
Pe 6 luni . . . 75 Lei
Pe 3 luni . . . 40 Lei
Pentru America 2 Dolari
Numărul 3 Lei

Pentru inserate se plătesc 5 lei de șir garmond
La publicările ulterioare e socotește taxa jumătate.

Foaie bisericească-politică. — Apare în fiecare Sâmbătă.

Apel către frații preoți.*)

Soartea deplorabilă, în care se sbat văduvele de preoți, credem că nu este nevoie să descriem mai pe larg. Vă este cunoscut tuturor strigătul de durere — ori decăteori ție-at să stai de vorbă cu o biată văduvă preoasă, care apelează la sentimentele noastre de umanitate pentru ameliorarea stărei lor tristătoare. Trebuie să mărturisim, că de multeori ne ard obrazii de rușine — văzând milirea dejositoare la care sunt expuse sârănele văduve de preoți — pentru ași face puțință o existență cât de cât suportabilă.

S'a discutat de atâtea-ori prin gazete cu zel vrednic de laudă — din partea multor frați preoți — modalitățile și mijloacele, în cari s'ar putea crea un mod de existență mai cinstit pentru aceste creaturi lovite de durte, dar lucru dureros că efectul acelor scutii salutare nu s'a arătat până azi. În vreme ce noi discutăm — ele tânjesc în cea mai neagră mizerie. Să ne punem mâna pe inimă — și să răspundă glasul conștiinței noastre — dacă mai putem privi cu nepăsare vitregia sorții lor!? Este cu puțință ca o văduvă de preot — obișnuită și ea odinioară o viață mai tihnită — și rămasă acum într-o stare miseră, fără patrimoniu — cele mai multe cu băieți de crescut la școală — să liască din o pensune de 100 Lei anual?! E spărent numărul acelor preoți repausați, cari averea lăsată în urma lor pot să asigure încă în câțva viitorul celor rămase după ei, în urmăre ne ridicăm glasul pentru ameliorarea sorții acelor ființe nenorocite — uitate toți — pe cari numai simțul de rușine le ține de a lua bățul cerșitoriei. Pentru salvarea lor apelăm acum în ceasul al 12-lea marinositatea Frațiilor Voastre. Un avertisment dureros este pentru noi strigătul plin de durere al acestor ființe vrednice de o soartă mai bună — și glasul lor plângător e cu neputință să nu trezească din indolența culpabilă toți aceia, cari vrem ca soțiile noastre să ajungă la soartea lor. Nu se poate să rămânem și pe mai departe apatici față de viitorul lor, când vedem toate clasele și tagmele necăjitorilor asociindu-se pentru asigurarea familiilor lor. Avem deci cea mai elementară îndatorință față de noi înșine să pornim acțiunea pentru salvarea lor.

Apelul nostru îl adresăm către toți acei frați în Hristos, cari vor ști aprecia străduin-

țele noastre de bine și vor înțelege glasul nostru de chemare. Scopul străduințelor noastre, a celor cari am semnat obligamentul publicat deja, este înființarea unei societăți de ajutorare reciprocă pentru văduvele și orfanii de preoți — cu cât mai mulți membri — din întreaga provincia mitropolitană gr-cat. Rugăm deci cu insistență pe toți acei frați cari vor să intre ca membri în societatea noastră — să-și trimită declarațiunile de aderență, conform condițiunilor cuprinse în obligamentul cunoscut, la adresa „Oficiului protopopesic din Hidig, p. u. Sarmășag jud. Sălaj”; respective să se prezinte la adunarea generală de constituire ce va avea loc în Șimleul-Silvaniei la 3 Martie a. e. 10 ore a. m. Dacă ve-ți ști să vă ridicați preste preocupările zilnice, atunci suntem siguri că glasul nostru nu va răsună în pustiu, ci o să vă dați seamă că datoria neimplinită are ca urmărire totdeauna mustrări de conștiință — iar cei ce își neglijează datoria vor trebui să-și plece ochii în fața celor ce jertfesc pentru viitorul familiilor lor.

Să reparăm deci măcar acum nepăsarea dovedită în trecut față de soțiile și copilașii noștri!

La muncă deci cu toții, căci cu noi este Dumnezeu!

„**Militarism confesional**”. Supărat loc pentru cunoscutul articol politic al dlui Styx din Nr. 5 al „Unirii”, d. G. Bogdan-Duică ne trimite, într-o „foișoară” publicată mai nou în „Telegraful român” dela Sibiu, vorba „că este primejdios” a lua față de dea astfel de tonuri, fiindcă dsa, afirmative, nu este omul, „să lase baltă ceea ce începe”.

Și fiindcă d. G. B. Duică ține să ne dea „Unirea-iștilor”, o dovadă că dsa „citește cu ochi buni (?) ce scriu militarii (noștri) confesionali”, supune (drept răsbunare?) unei severe analize ultima lucrare a Preasfințitului Alexandru dela Lugoj, publicată sub titlul: *Din trecutul bisericii răsăritene cu reflexii la timpul de față*, pe care autorul a avut, chipurile, îndrăzneala s'o distribuie în Cameră și la Senat, „pentruca lumea politică să vază ce cugetă, ce vrea — ce noi nu admitem...”, spune d. G. B. Duică.

Strașnicul recenzent permite, că se ocupă de cartea păr. episcop Nicolescu, pentru că „statul îl plătește, să urmărească și (cât poate) să desvoalte literatura bună românească”, iar lucrarea Preasfințitului dela Lugoj este o carte rea, „nematură, adevărată gândită fără nici o metodă istorică”, a cărei citire înseamnă „pierdere de vreme”. Cu toate acestea, subliniind indicația de pe copertă, că „reproducerea este oprită”, d. G. B. D. pare a fi nemulțumit de această opreliște, însemnând ironic: „Aviz revistelor... ortodoxe!”

Urmează apoi analiza câtorva puncte principale ale cărții, o analiza panortodoxă, lipsită — spre marca noastră surprindere — de orice obiectivitate și pusă exclusiv în serviciul ideii congresului ortodox, pe care se pare că de fapt „nu vrea să-l lase baltă”. Analizând indemnul Preasfințitului Alexandru la unirea cu Roma papală și păreriile lui asupra naționalismului pe care poate și trebuie să-l aibă o biserică, d. G. Bogdan-Duică, deși se trudește să se mențină — după obiceiul său — în cadrele unei logice de fier, reușește în realitate să compromită... prestigiul câștigat până acum în această direcție.

A dovedi această afirmație ar însemna însă să mergem prea departe, prevenind răspunsul în merit, pe care autorul probabil că are să-l dea dlui G. B. Duică și de aceea încheiem aceste șire de semnalare, cu simpla observare, că d. G. B. D. este foarte greșit dacă crede într'adevăr, că „statul românesc îl plătește” pentru a face astfel de recenzii în... „Telegraful român”.

Consiliul ecumenic al ortodoxiei.

Ideea unui conciliu ecumenic frământă de mult cercurile bisericești ale ortodoxiei și aniversarea centenară din 1925 a primului conciliu ecumenic dela Niceea, ținut la 325, s'a părut multora un bun prilej pentru a relua firul unei tradiții părăsite de veacuri. Incrementată în legiurile primelor „șapte sinoade”, dintre cari ultimul a fost cel dela 787, ținut tot la Niceea, biserica ortodoxă, care în lipsa unei conduceri centrale monarhice, razimă doar — cum se știe — după doctrină în chip principal pe sinodalitate, s'a trezit, după aproape douăsprezece sute de ani, că ar fi bine să organizeze al optulea conciliu ecumenic.

Ne-am fi așteptat deci, ca pregătirile pentru un fapt atât de important, un adevărat eveniment în istoria ortodoxiei, să se apropie măcar de ceea ce a fost în trecut un atare sobor de episcopi. Cineva, probabil patriarhul ecumenic dela Constantinopol, trebuia să facă de mult convocarea, indicând cu precizie data și locul întrunirii; trebuia, probabil după un înțeles prealabil cu dânsii, să invite la conciliu pe toți episcopii ortodocși, „în cari rezidă biserica Domnului”; trebuia — mai ales aceasta! — să fie pregătit materialul ce urmează a fi pus în discuția conciliului, cerându-se neapărat și în punctul acesta întâiu și avizul tuturor bisericilor ortodoxe autocefale; trebuia... c'un cuvânt, ca conciliul să fi fost pregătit cum se cade.

În schimb, ce vedem?

Patriarhul ecumenic dela Constantinopol, expulsat fără pașaport de stăpâni dela Angora, este în căutarea unui adăpost, de unde să-și poată continua măruntele sfărării paneleniste. Sanctitatea Sa Damianos dela Ierusalim, unde ar fi să se țină conciliul, umblă, de altă parte, ca sub titlul restaurării locurilor

*) În legătură cu Obligamentul publicat în numărul nostru dela 7 Februarie c. — asupra căruia s'a discutat și în numărul trecut — dăm acum, conform prosiunii, și Apelul adresat de cei peste 30 preoți semnatari, în frunte cu păr. Emil Ostatea din Hidig, către Preașfințitul provinciei noastre bisericești. — Prezentarea este din cele mai importante și de aceea am zăcut să e bine s'o așigăm chiar la acest loc de onoare.
N. R.

sfinte — cari, în parantez fie zis, sunt de mult restaurate de alții — să-și câștige resursele necesare pentru un traiu cât de cât patriarhal, iar ceilalți patriarhi și nepatriarhi așteaptă, ca măcar să fie invitați și să li-se spună *pe când* ar fi să se adune la... Ierusalim. Se vorbește de luna lui Maiu, dar nime nu știe încă nimic pozitiv, fiindcă, se vede treaba, oamenii aceștia nici nu prea știu încă bine *ce ar fi să discute în noul conciliu ecumenic*. „Indreptarea calendarului”, săvârșită deja, fără conciliu, în cele mai multe părți, și „admiterea preoților văduvi la a doua căsătorie”, teme de cari s'a vorbit în ultimul timp, sunt evident cam puține și prea neînsemnate pentru un atare „eveniment” și atunci înțelegem foarte bine nedumeririle cari se desprind din următoarele șire ale „Revistei teologice” dela Sibiu: „Ce teamă ni-i de *sistemul improvizărilor!* E numai un trimestru până la vremea socotită și creștinii nu (!) sunt lămurii de ceea ce se pune la cale. Publicitatea națională își închide pare tot mai mult și mai sistematic porțile pentru vești cari privesc viața spirituală a neamului nostru. Dorim o propagandă vastă (!) și entuziastă (!?), pentru care fiecare zi întârziată e o pagubă incalculabilă” (Numărul de pe Februarie c.).

Și dacă mai amintim, că autorul acestor șire mai vine și cu propunerea, ca de acum înainte să se instituie „în lumea (!) românească” o anchetă „*asupra deosebitelor probleme, cari se vor pune și se vor desbata în slăvitul conciliu*”, suntem pe deplin edificați, și putem enunța fără teama de-a fi desminții, că noul conciliu este un mare humbug. Ortodoxia nu va ținea în Maiu nici un conciliu ecumenic, iar dacă totuși se va încerca o demonstrație în acest sens, „lumea ortodoxă” a fraților sibieni se va face de răs.

Cine va trăi, va vedea!

Unificarea limbii religioase. Academia română și-a pus de gând, ca limba liturgică diferențiată de pe urma ingerințelor diferitelor sisteme limbistice (ciparian în Ardeal, cel latin—italian alui Eliade Rădulescu în Muntenia, și sistemul de reacțiune alui Pumnul

în Bucovina) să se unifice pentru bisericile românești de pretutindeni. În scopul acesta s'a adresat ministerului cultelor, invitându-l să accepte ideea și cu autoritatea ce are față de căpeteniile bisericesti să intervină la acestea pentru realizarea ei cât mai neîntârziată.

Adresa Academiei constată, că peste măruntelile diferențieri provenite din cauza sistemelor schițate mai sus, limba românească s'a păstrat cu sfințenie în toate bisericile neamului. Relevă totuși o excepție, singura în întreg românismul, a Românilor din Basarabia, despre cari spune următoarele lucruri cari e bine să fie reținute: „Numai Românii din Basarabia deslipită de Moldova la 1812 și-au văzut, câțiva ani mai târziu, propria limbă națională isgonită din vechea lor biserică națională și — în numele pravoslaviei ortodoxe și a comunității de credință — înlocuită cu limba slavă și rusească străină și neînțeleasă de dânșii”.

Cât pentru forma, cum ar fi să se lucreze pentru realizarea acestui gând, Academia propune „ca lucrările să se facă sub auspiciile ei printr'o comisiune compusă din câte un reprezentant delegat dela mitropoliile din București, Sibiu, Blaj, Cernăuți și arhiepiscopia dela Chișinău, doi delegați ai Academiei și doi muzicanți bisericesti, cu misiunea de a controla textele din punctul de vedere al ritmului muzical pentru cântare”. Textele aprobate de această comisiune vor deveni proprietatea bisericilor, cari le vor publica apoi fără nici un fel de abatere, după trebuințele liturgice ale fiecăreia.

Ministerul a primit această propunere și, pe cât știm, s'a adresat autorităților bisericesti, invitându-le să se pronunțe asupra chestiunii.

Ideea ni-se pare cât se poate mai bună și de aceea ne place să credem, că nime nu se va împotrivi unui gând atât de frumos, care nu atinge întru nimic deosebirile de credință ce există între bisericile noastre românești.

Cereți pretutindenea „UNIREA”

Revista bisericească.

La 12 Februarie s'au împlinit *trei dela siua încoronării solemne a actualului Pontifice Pius al XI-lea*. Ca și în trecut, această aniversară s'a prăznuit la Roma și toate părțile lumii devotate Sfântului Scaun, solemnităte deosebită. Ziarul „L'Osservatore Romano” a scos din acest prilej un număr festiv, în care se încreastă rezultatele minunale ale guvernării de trei ani a sfântului Părinte.

Abia la o lună după semnarea concordatului bavarez, în 10 Februarie c. s'a semnat *la Roma și concordatul polon*. Din partea Vaticanului a semnat documentul Cardinal Gasparri, iar din partea Poloniei d. Ladis Skrzynski, ambasadorul extraordinar pe lângă sf. Scaun și Stanislau Grabski, ministrul cultelor și al instrucțiunii publice. — Indatăce vor publica și dispozițiile acestui al doilea concordat din acest an, vom arăta și noi pe cele mai importante dintre ele.

După cele două concordate semnate în cursul acestui an, se vorbește mai nou foarte serios și de un *concordat al Sf. Scaun însuși statul italian*, care ar pune capăt celui diferend ce există între aceste două țări, de când cu așa-numita „lege a garanției”. Anunțarea acestui pact s'a făcut din partea premierului Mussolini, înainte marelui Congres al partidului fascist.

În legătură cu înființarea patriarhatului român, gazetele din București au publicat mătătoarea telegramă dela Belgradul Sârbiei, care o dăm și noi ca un curiosum: „Zia Vremja anunță, că Papa a hotărât să numească un cardinal ca șef al bisericii catolice din România. Această numire se va face imediat după investirea primului patriarh al bisericii ortodoxe române”.

Votându-se săptămâna trecută și din partea Corpurilor legiuitoare înființarea patriarhatului, mai lipsește numai sancționarea reg

Foița „Unirii”

Caracterul în educațiune.

(Articol final.)

II. Conținutul caracterului.

1. *Caracterul*, după înțelesul cuvântului, este un semn statornic ce nu se șterge. *Om de caracter* este omul cu o voință neschimbabilă, bine stabilită. Ca voința noastră să își câștige stabilitatea trebuie să fie condusă de rațiune prin anumite principii, adică prin anumite reguli ce formează izvorul lucrărilor noastre, ca bunăoară: ce ție nu-ți place, altuia nu face; ori: trebuie să ascultăm mai mult de Dumnezeu, decât de oameni.

2. *Adevăratul caracter are două însușiri: moralitatea și tăria.*

a) *Moralitatea caracterului* se realizează pe calea principiilor morale creștinești. Nu este caracter încăpăținarea în fapte sălbătice, necinstite, fiindcă voința oamenilor încăpăținați nu este stăpânită de principii morale.

b) *Tăria caracterului* este urmarea neștrămutată a convingerilor morale bune până la jertfirea de sine. Arată tărie de caracter omul ce își face slujba sa cu tot devotamentul, cu toată diligența și stăruința. Tipuri de caracter ne oferă eroismul martirilor creștini, cari și-au păstrat demnitatea de creștin chiar și în

mijlocul flăcărilor ce îi ardeau de vii cu deplina convingere a adevărului ce-l susțineau. — La încăpăținare lipsește tăria de caracter, fiindcă nu are consecvența și statornicia, și se orientează după capriții și mofturi.

3. *Educația caracterului moral* se face treptat, începând dela etapa copilăriei în sus până la maturitatea elevilor ce ies de pe băncile școlii, precum un stejar crește din micuț până la copac mare și viguros. În formarea caracterului trebuie să urmăm legile următoare:

a) Să nu încercăm a forma un caracter *prea repentin*, fiindcă însușirea principiilor morale de cari se conduce caracterul, este o lucrare bazată în mare parte pe *obicinuință* și aceasta reclamă timp mai îndelungat. O viață întreagă nu ajunge de a ne forma un caracter *absolut perfect*. Cu toate acestea putem prin școală să ne formăm caractere *adevărate*! — Așadar educația caracterului trebuie să o începem de timpuriu, din anii întâi ai școlii. Copiii de sigur la început nu vor putea pricepe valoarea mare a educațiunii ce le o dăm în direcțiunea formării caracterului lor, însă cu toate acestea suntem datori să începem a-i obicinui la practicarea principiilor morale din fragedă copilărie. Obicinuința este a doua natură.

b) În formarea caracterului trebuie să ținem seama de *individualitatea elevilor*. La copii cu aplicări spre neascultare ne nizuim în special să le facem proprii principiile morale

ale ascultării de părinți, de învățători, de trâni.

c) Tăria și consecvența caracterului se realizează la copii în special pe *calea exemplului*. Învățătorul trebuie singur să fie consecvent în ordinele ce le dă copiilor. Altfel va căuta bunul educator totdeauna să se împună prin supremația unei voinți de fier, oimămate cu iubire.

d) În fine educatorul trebuie să fie el însuși un *caracter deplin format* și așa fel înzestrat cu toate principiile morale, încât cu ușurință și din convingere să le poată comunica și altora. — Un elev, care la studiul științelor oțurale ar auzi bunăoară, că nu este Dumnezeu, ci lumea s'a dezvoltat singură dintr'un glob foc, iar la studiul religiunii ar auzi contra-că da, este Dumnezeu, care a creiat lumea și nimic, ar ajunge într'un fel de conflict cu însuși. În lupta vieții un atare elev s'ar mătura cu gândul neexistenței lui Dumnezeu, de ori ar ajunge la probe grele, ca bunăoară ispita de a face o crimă (omor, sinucidă viol ș. a.), de a-și trăda țara în caz de război de a face nedreptate aproapelui, de a duce țara la ruină, atunci când este în slujba de stat, de a pune la cale fraude și panacei vrednice de o inimă păgânească, nu creștinească. Iată cât de ușor se naște prin școala lipsită de idealul creștin tipul hoțului, mișelului, excului, trădătorului, defraudatorului periculos pentru societate și țară! —

pentruca primul patriarh ortodox al României să poată fi investit cu solemnitatea obișnuită în alte țări, unde patriarhatul s'a introdus mai de mult. În legătură, socotim a fi potrivit să amintim, că după Șaguna: „Numărul patriarhatelor nu se poate înmulți cu validitate, afară de hotărârea unui sinod ecumenic; prin urmare oricâte au existat și există încă și astăzi, afară de cele patru, sunt anticanonice și necunoscute din partea bisericii ecumenice”. — Să așteptăm deci hotărârea conciliului ecumenic... al optulea!

Săptămâna politică.

Cu toate asigurările contrare ale șefului guvernului, care la o adunare a Casei partitului liberal, a declarat că „nimic nu s'a schimbat în situația politică a țării”, cercurile politice sunt cu totul sigure de *apropiatul sfârșit al guvernului liberal*, căruia la nici un caz nu i-se va mai acorda o nouă sesiune parlamentară.

— Temeiul acestei credințe este a se căuta în *situația foarte gravă a finanțelor țării*, căreia vizita îndelungată în străinătate a guvernatorului Băncii naționale și a ministrilor de finanțe și de comerț, n'a putut să-i aducă nici cea mai mică ușurare. Și dacă dd. Vintilă Brătianu și Tancred Constantinescu se arată satisfăcuți de rezultatele obținute în forma unor vagi promisiuni pentru viitor, declarațiile lui Oromolu, făcute de curând la adunarea generală a Băncii naționale, că „fără un credit urgent, situația devine dezastruoasă”, au darul de-a spulbera orice nădejdi într-o apropiată sanare financiară a țării.

— Apropiata cădere a guvernului se deosebește de altfel cât se poate mai limpede și în proiectele de legi menite a fi supuse de urgență Corpurilor legiuitoare. Secțiile Camerii crează anume din greu la proiectul reformei administrative și cei inițiați știu, că și *proiectul reformei electorale* — cântecul de lebedă al actualului guvern — este aproape în stadiul de-a fi depus pe birourile parlamentului.

— *Sucesiunea la guvern* pare a fi deplin asigurată noului partid național; care după aceste congrese apropiate ale celor două partide fuzionate vor spune ultimul cuvânt în

De încheiere să-mi fie îngăduită pomnirea unei istorioare a pedagogului Foerster în *Lebenskunde*. Se spune că, că există unele triburi de Negri, cari au un fel de săgeată ce zboară din arc face o rotire în aer, pentru a se întoarce drept în capul săgetătorului spre a-l ucide (boomerang).

Dacă neamul nostru în școlile sale naționale va neglija cultura caracterului moral, vădit pe principiile eterne ale desăvârșitei morale creștine, va trebui să asistăm cu siguranță la primejdiosul joc, ce duce națiunile la înucidere. Numai cultivând caracterul moral-creștin vom ajunge un popor plin de vigoare, nestemată în coroana culturii universale.

[Malaiu]

Prețime! Nou Apărut!

Predici la morți

de I. MARGA, protopop

1 exempl. 45 lei, plus 5 lei porto.

Se află la Librăria Anca. Cluj.

(7) 14-20

cauza fuziunii, va începe — de sigur cu asentimentul factorilor hotărâtori — campania finală de răsturnare. „Viitorul”, organul principal al guvernului, a pornit o strașnică campanie împotriva oamenilor marcanți ai noului partid, și aceasta este, se spune, o indicație sigură, că Palatul nu mai onorează sugestiile ce-i vin privitor la succesiune din partea dlui Ionel Brătianu.

— Nici până azi *conflictul economic germano-român* nu este aplanat, dar se spune că sunt bune nădejdi, ca Reichul să cedeze, făcând României concesii acceptabile.

— *Recunoașterea Sovietelor din partea Cehoslovaciei* se va produce afirmative în timpul cel mai apropiat. Ea n'ar fi întârziată nici până acum, dar au intervenit interesele Iugoslaviei, față de care Beneș se angajase, să aștepte încheierea campaniei electorale.

— Guvernul dlui Herriot întâmpină mai nou mari dificultăți, așa ca o *apropiată schimbare a guvernului francez* pare a fi inevitabilă. Noul guvern ar fi o combinație Caillaux — Loucheur, adoptând o atitudine mai hotărâită în toate ramurile politicii interne și externe.

Știri mărunte.

Personale. *Marșia trecută, I. Preasfinția Sa pâr. mitropolit VASILE a plecat de nou la București, de unde e vorba să se întoarcă la începutul săptămânii viitoare.*

— P. V. Ordinariat de Oradea-mare a șters din clerul eparhial pe clericul *Gheorghe Orha.*

Centenarul lui Jókai Mór. Joia trecută, în 19 Februarie, s'au împlinit 100 ani de la nașterea lui Jókai, cel mai mare romancier maghiar, ale cărui opere au trecut mare parte în literatura mondială. Din prilejul acestei aniversări, Maghiarii au aranjat pretutindeni conferințe și serbări, cari se vor urma încă multă vreme, iar presa i-a închinat frumoase numere de sărbătoare. Ca un moment interesant relevăm că ministerul cultelor încă a ținut să contribuie la aceste serbări centenare, tipărind, în românește, o broșură comemorativă cu părți alese din opera lui Jókai. Omagiul acesta românesc este deplin meritat, fiindcă în romanele sale, luate cu preferință din viața Ardealului, se găsește multe pagini, în cari poezia satelor și munților noștri e schițată cu căldură și admirație. Ba, Jókai a scris cu simpatie chiar și despre eroii noștri naționali: Mihaiu Viteazul, Horea, Cloșca, Crișan, și chiar și despre Avram Iancu.

Locale. Dumineca viitoare, a lăsatului de brânză, va predica în catedrală Reverendul *Octavian Modorcea*, profesor la liceul de băieți.

— Miercuria viitoare, la 25 Februarie, se va da din partea elevilor liceului nostru de fete, în sala de gimnastică, un *festival artistic*, menit să mărească fondul bibliotecii școlare. În program: „Fetița orfană” operetă-feerie de A. Melin, cu muzică de N. Oancea. Orchestra Academiei teologice cu concursul câtorva membri din orchestra orașului Sibiu. — Începutul la orele 20 precis.

— Joia trecută s'a ținut în saloanele restaurantului *Handrea un mare bal* aranjat de Clubul sportiv al Blajului.

Retragerea monetei hârtie de 1 și 2 Lei. Ministerul de finanțe înștiințează în mod oficial, că hârtia monedă de 1 și 2 lei, care se află în circulație, va fi retrasă pe ziua de 1 Aprilie 1925. Dela această dată ea nu va mai avea nici o valoare. Retragerea se face începând dela data înștiințării. Casele publice vor primi aceste monete atât la plăți cât și la schimb. Monedele de hârtie intrate în casele statului nu vor mai fi puse în circulație. — Suma totală a hârtiei-monede de 1 și 2 lei, ce se retrage, atinge cifra de 196.000.000 lei.

† **Pâr. Ioan Andrei**, preot în Suareș (eparhia Gherlei), s'a stins la 3 Februarie în anul 58 al vieții și 34 al preoției sale cinstite. — Odihnească în pace!

† **Carol Nagy**, cunoscutul proprietar al otelului „Univers” din Blaj, s'a stins repentin Marșia trecută, în anul 69 al vieții. Institutatorul Valeriu Șt. Iozon, căruia și pe această cale îi transmitem condoleanțele noastre, deplânge într'ansul pe socrul său. — Odihnească în pace!

† **Amalia Greeu n. Bucur**, o rudă mai depărtată a directorului nostru, s'a stins în 15 Februarie la Târgu-Murăș, în anul 78 al vieții. — Fie-i partea cu dreptii!

Telefonul „Unirii”.

M. Cluj. Dupăcum am mai anunțat la acest loc, cursul de cantori dela Blaj nu se va ține anul acesta.

M. Sibiu. Am aflat și noi despre curajul dovedit în fața autorităților din partea curajoșilor redactori de pe strada mitropoliei, când li-s'a cerut seamă de calomniile debitate împotriva Preasfințitului Alexandru dela Lugoș. Unul arunca vina pe celalalt și cu toții căutam „șapal de ispășire” în cutare țaran de pe la Cib și Poiana, pe ale cărui vorbe. spuse pe stradă, razimă se pare întreg șirul de calomnii incalificabile, cu cari au umplut săptămâni dearândul, coloane întregi. Că Preasfințitul dela Lugoș cum se va mulțumi de răspunsurile date și mai ales de „clasarea” întregii afaceri, nu știm, dar un lucru e sigur: dd. dela Sibiu vor fi pe viitor cu mai multă grijă la ceace vor da la tipar.

V. Carții-mari. Inapoiindu-se dela Roma secretarul general al comitetului pentru pelerinaj, putem să vă anunțăm cu bucurie, că primul pelerinaj s'a fixat definitiv pe sfârșitul lui Mai, și anume pe uscat, având în program 6 zile la Roma. Costul aproximativ va fi de 8.000 Lei pentru clasa III, 11.000 Lei pentru clasa II și 14.000 Lei pentru cei care doresc confortul și aprovizionarea de clasa I. Un apel al comitetului de aranjare, care se va publica în timpul cel mai scurt, va lămuri de altfel toate amănuntele necesare.

Un preot. Rectificarea din numărul ultim a limpezit definitiv chestia: Abonamentul „Unirii” pe 1925 este 150 Lei. — Actualul Papă este al treilea după Leo al XIII-lea, așa că dintre versurile cunoscute ale lui Malachia îl privește cuvintele „fides intrepida”, cari se potrivește de minune mai ales la situația dela noi, unde atacurile ce se îndreaptă împotriva credinței adevărate, se lovesc într'adevăr de o „fides intrepida”.

B. Comloș. Mulțumindu-Vă pentru frumoasele cuvinte de îmbărbătare, chităm suma trimisă de 150 Lei. Mai aveți o restanță de Lei 20. Adresa am schimbat-o.

R. Ohaba Timișană. Binevoii a ne aviza, dacă suma trimisă mai pe urmă este pentru DVoastră, sau pentru Reuniunea de educație națională.

D. Budiuș. Am primit suma de 14 Lei. Restanța n'a fost. Pe anul curent mai trimiteți încă 10 Lei.

M. Chinar. Chităm primirea sumei de 70 Lei. Băița e în rând pe timpul cât ați primit foaia.

Of. par. Sâmbou. Dorința nu Vi-o putem împlini, din motive ușor de înțeles.

B. Orașul nou. Am primit Lei 60. Calendarul cerut s'a trimis cu ramburs.

S. Tilșca. Chităm primirea sumei de Lei 150.

B. Dobrocina. Am primit suma de Lei 60.

P. Boghiș. Am primit suma de Lei 85.

Oficiul protopopesc gr.-cat. al Ludoșului.

Nr. 210—1925.

Publicare de concurs.

Pentru completarea *postului cantoral din parohia gr.-cat. Iclânzel*, se publică concurs cu termenul de 10 Martie 1925, pe lângă următoarele emolumente:

1. Folosința unei grădini (fără casă) de $\frac{1}{4}$ jug. De casă va trebui să se îngrijească cantorul ales.
2. Folosința alor 7 jug. arători;
3. Folosința unui jug. cositor;
4. $\frac{1}{2}$ parte din stolarele îndatinate.

Cererile însoțite de atestat de boteș și diplomă de cantor sunt a se înainta Oficiului protopopesc gr.-cat. al Ludoșului, până la termenul mai sus amintit.

Ludoșul-de-Murăș, la 17 Februarie 1925.

Enea Pop Bota

protopop.

(22) 1-2

RECLAMA

:: este sufletul comerțului ::

„P A T R I A“ bancă pentru Credit, Comerț și Industrie societate anonimă, B L A J.

C O N V O C A T O R.

P. T. Domnii acționari ai institutului „PATRIA“, bancă pentru Credit, Comerț și Industrie, societate anonimă, Blaj se invită cu onoare — în sensul § 12 și următorii din statute — la a XXXIX-a (treizeci și noua) adunare generală ordinară care se va ține în Blaj, Sâmbătă în 14 Martie a. c. la orele 15¹/₂ d. p. în localul institutului.

O b i e c t e l e s u n t:

1. Raportul consiliului de administrație, raportul comitetului de cenzori, bilanțul și darea absolutului.
2. Distribuirea profitului curat și a sumei destinate spre scopuri culturale și de binefacere.
3. Fixarea marcelor de prezență pe anul 1925.
4. Intregirea Consiliului de administrație.
5. Intregirea Comitetului de cenzori.

Domnii acționari, cari voesc a participa la adunare, sunt rugați a-și depune la cassa institutului resp. la cassa filialelor din Teiuș și Șarmaș ori la Administrația centrală capitulară din Blaj acțiile și eventual documentul de plenipotență până la 11 Martie la 12 ore din zi. Depunerea acțiunilor resp. a plenipotențelor spre acest scop se poate face și la „Albina“ centrala Sibiu și filiala Cluj, în acest caz însă cel mult până Joi în 8 Martie anul crt.

Blaj, la 12 Februarie 1925.

CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE:

Dr. Victor Macaveiu m. p.
președinte.

Victor Muntean m. p.
director executiv.

Bilanț pe anul al XXXIX-lea: 1924

Active	Conto Bilanț	Passive
Cassa: numerar 798,753.15	Capital de acții 6,000,000.00	
Bon la Postsparkassa 8,181.85	Fond de rezervă 2,100,000.00	
„ „ Bănci . . . . . 1,687,486.12 = 2,494,421.12	„ penzie 600,000.00	
Realități: Casele și mag. inst. 1,000,000.00	„ pentru amortizarea investițiilor 900,000.00	
Investiriile fabr. „Vulcan“ . . . . . 1,000,000.00 = 2,000,000.00	„ I. M. Moldovan . . . . . 15,000.00 = 3,615,000.00	
Efecte 1.00	Depuneri 19,431,336.80	
Acții la bănci . . . . . 837,500.00 = 837,501.00	Reescont 13,647,940.00	
Efectele fondului de penzie . . . . . 337,000.00 = 1,174,501.00	Diverse conturi creditoare 7,846,246.60	
Scont: Cambii cu giranți 14,984,007.50	Interese anticipate 729,421.30	
„ „ acop. hip. . . . . 9,050,750.00 = 24,034,757.50	Dividende neridicate 25,167.00	
Conto curent 11,647,912.17	Profit curat 1,823,873.70	
Hipotecar 4,262,980.50		
Mărfuri 3,136,999.48		
Diverse conturi debitoare 4,367,411.72		
Investiri comerciale 1.00		
Mobilier 1.00		
		53,118,985.49

Este	Conto Profit și Pierdere	Intrate
Interese după depuneri capitalizate 1,529,546.33	Interese scont 1,934,261.37	
„ „ „ ridicate 48,755.45	„ de Cto-Curent 1,382,124.58	
„ „ reescont . . . . . 631,117.74 = 2,209,419.52	„ Efecte 74,322.00	
Salarii, adaus de scumpete și bani de cvartir 674,866.00	„ Hipotecar . . . . . 187,292.80 = 3,578,000.70	
Spese curente 225,580.28	Proviziune 781,920.70	
Marce de prezență 29,050.00	Din vânzarea produselor fabricii de cărămizi 725,545.47	
Fracht și porto 238,655.87	„ materialului de constr. și combust. 325,285.18	
Contribuție și comp. de timbru 385,483.46	„ „ mărfurilor din prăvălie . . . . . 176,176.70 = 1,227,007.30	
Profit curat 1,823,873.71		
		5,586,928.84

Conturi de ordine

DEPOZITARI DE EFECTE	EFECTE IN DEPOZIT
Efecte în gaj 1,938,700.00	Efecte în gaj 1,938,700.00
Efecte în garanție 8,200,000.00	Efecte în garanție 8,200,000.00
	10,138,700.00

Blaj, din ședința Consiliului de Administrație ținută la 12 Febr. 1925

Director: Victor Muntean m. p.
expert-contabil,

Șef-contabil: Alexandru Elecheș m. p.
contabil autorizat

CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE

Dr. Victor Macaveiu m. p. Dr. A. Chetianu m. p. A. C. Domșa m. p. Al. Pop. m. p. V. Suciul m. p. Aug. Caliani m. p.

Dr. Ionel Pop m. p. Dr. George Borșan m. p. Ing. Ioan F. Negruțiu m. p. Emil Negruțiu m. p. Eugen Nicola m. p.

S'a revăzut și găsit în consonanță cu registrele:

Blaj, la 16 Februarie 1925.

COMITETUL DE CENZORI:

Valer Suciul m. p. Flaviu C. Domșa m. p. Ștefan Pop m. p. Traian German m. p.
președinte. Iuliu Maior m. p. Dr. Traian Denghel m. p. Adrian Oțoiu m. p.

Raportul comitetului de cenzori.

Onorată adunare generală!

Comitetul de cenzori, în conformitate cu legea comercială, a revidiat cassa institutului, efectele, obligațiunile hipotecare, împrumuturile cambiale și de cont-curent și cărțile de contabilitate. A examinat depozitele de mărfuri, s'a convins despre buna lor păstrare și că inventarul lor este real. A cenzurat bilanțul anului 1924 și contul profitului și pierderilor, și le-găsit în consonanță cu registrele Institutului. A constatat, că împărțirea profitului curat este în conformitate cu statutele.

În baza acestora propune: Aprobarea bilanțului, primirea proiectului referitor la împărțirea venitului curat, și darea absolutului, atât Consiliului de administrație, cât și Comitetului de cenzori.

Blaj, la 16 Februarie 1925.

Valer Suciul m. p.
președinte.

Dr. Traian Denghel m. p.
notar.